



Sofie Carsten Nielsens grundlovstale

Taler

Sofie Carsten Nielsen
Medlem af Folketinget for
Radikale Venstre

Dato

5. juni 2013

Jeg elsker Grundlovsdag. Jeg elsker, at det er så skelsættende en dag. Hver gang jeg går forbi glasmontrerne midt i vandrehallen på Christiansborg hvor grundlovene er udstillet, så tænker jeg på Grundlovsdag, og så tænker jeg på, hvor skelsættende demokratiet er. Det sker flere gange om ugen. Alligevel går den tanke lige igennem hovedet på mig hver gang.

Og det er helt sikkert også det, der er meningen med udstillingen. At mindre os om, hvor privilegerede vi er. For i dag er det jo trods alt de flestes erfaring, at vi kan stemme, at vores stemme tæller – at vi er med til at bestemme. Vi har – også i globale sammenligninger – en meget høj tillid til hinanden og til vores institutioner i Danmark.

Sådan var det ikke i 1849. Men her blev grunden lagt til, at rige og fattige, mænd og – på sigt - kvinder, unge og gamle, bymænd og landbokvinder, godsejere og arbejdere i dag er med til at bestemme, hvordan vores samfund skal indrettes, og hvordan vi vil leve vores liv. Det kunne kun lade sig gøre, fordi der var politiske ledere og almindelige danskere, der traf svære beslutninger i fællesskab.

Det krævede mod.

Det er der også mange ting, der gør i dag. Det kræver mod at rejse sig som land i en krisetid.

Jeg synes, Danmark har en modig og ansvarlig reformregering. En regering, der arbejder benhårdt på at bringe Danmark ud af krisen, skabe holdbar velfærd for alle og ruste os til fremtidens udfordringer.

Vi arbejder for at øge vækst og beskæftigelse i Danmark, for vi vil have flere i arbejde og færre på offentlig forsørgelse. Fordi vi mener, det er en grundlæggende værdi at kunne forsørge sig selv og få et nyt arbejde, hvis man har mistet det, man havde.

Vi går reformvejen for at kunne gøre det, vi gerne vil som samfund. Vi vil være dygtige til at lave de bedste produkter og serviceydelser – det kræver, at vi investerer i uddannelse og forskning. Vi vil være raske og sunde – det kræver et moderne sundhedsvæsen. Vi vil ikke have fattigdom og elendighed, men muligheder og bedre liv – det kræver et rimeligt socialt sikkerhedsnet.

Vi står for det endelige opgør med blokpolitikken. Det vigtigste er ikke, hvem vi samarbejder med, men hvad vi samarbejder om. Og det er vel om noget udgangspunktet for demokrati og dialog?

Regeringen har forpligtet sig til, at gøre hvad vi kan for at skabe flere arbejdspladser i lyset af de mange, mange tusinde private arbejdspladser, der blev tabt under krisen.

Regeringen er samtidig garant for, at reformer bliver gennemført på en forsvarlig måde.

Det er derfor, at regeringen ønsker at indfase dagpengereformen på en mere lempelig måde. Det er ikke udtryk for vægelsind. Men derimod udtryk for, at vi lytter, før vi handler.

Det er min erfaring, at det kan afspore en politisk debat at tale om, hvor man kommer fra. Også selvom man har en baggrund så banal som min. Forstaden Birkerød, borgerlige forældre, min mor selvstændig gennem et langt liv, min far ansat i det private.

Selv bor jeg på Nørrebro, er vel i udgangspunktet uddannet til et arbejde i den offentlige sektor, er gift med en lærer. Andre politikere er landmandsbørn, arbejdersønner, døtre af direktører eller den voksende mellemklasse af mellemlangt uddannede offentligt ansatte.

Hvad betyder det for hvilke politikere de er? Det taler vi ikke så meget om. Men nævner jeg mine borgerlige forældre, kan det godt gibbe i en borgerlig, der synes, jeg er hoppet af, eller en socialdemokrat, der antyder, at jeg så ikke kan ane, hvad det vil sige at være arbejder eller aktiv i fagbevægelsen.

Jeg synes selv, at jeg er vokset op i et forbundet Danmark, hvor vi tager ansvar for hinanden og kan tale sammen på tværs af baggrunde og erfaringer. Det er det Danmark, jeg arbejder på at styrke. Det er det Danmark, som Grundloven og vores demokrati er fundamentet for.

Det er ikke min simple livshistorie, der er interessant. Men jeg synes, det er væsentligt, hvad vores billeder af hinanden betyder for interessen for at finde fælles løsninger. Og om de billeder, vi alt for hurtigt får, også afspejler borgernes opfattelse af partier og politikere.

Til det sidste først. Det er min oplevelse, at vælgerne generelt er langt mindre forudindtagede end partipolitikerne er. Vælgerne vil gerne vide, hvad jeg mener og hvorfor. Partipolitisk aktive synes, de har en ret god idé om, hvad jeg mener, og prøver ofte at få mig til at passe med mærkaten eller karikere mine synspunkter, så de kan sætte sig i modsætning til dem.

Sådan er den politiske samtales natur også. Men det har konsekvenser for interessen for at finde fælles løsninger. Interessen for at holde den politiske samtale levende og Danmark forbunden.

Det er min inderste overbevisning, at jeg skal arbejde for et Danmark, der er godt for alle at leve i. Det Danmark kan se forskelligt ud, alt efter ens politiske overbevisning. Men når nogle personer på venstrefløjen dyrker arbejderromantisering og fortællingen om akademikerne som verdensfjerne fantaster, eller når nogle borgerlige dyrker fortællingen om de dovne offentligt ansatte eller arbejdsløse, så graver vi grøfter. Og den type grøfter er ikke ligefrem med til at bygge samfundet op.

Vi har brug for både arbejdere og akademikere, for offentlig og privat og civilsamfund. Først og fremmest har vi brug for, at vi alle bliver dygtigere og er med til at gøre Danmark til et bedre land at bo i.

Jeg ser noget af den samme fortegnelse i beskyldningerne om, at regeringen fører nødvendig politik. Jeg er ikke i politik for at gøre det nødvendige. For mig handler politik om mennesker. Jeg er politiker for at gøre det bedste for mennesker.

Vi ved godt, at der er alternativer til den politik, vi fører.

Vi kunne godt have gjort noget andet – truffet andre valg, have prioriteret anderledes. Eller helt ladet være med at gøre noget. Men så skulle vi også tage ansvar for de konsekvenser, det førte med sig.

Vi kunne vælge at låne endnu flere penge udenlands til at finansiere mere velfærd. Vi kunne håbe, at selvom vi så brød de aftaler, vi selv har indgået i EU om, hvor meget gæld, vi må have, så ville vores politiske partnere dér tilgive os. Vi kunne håbe på, at markederne ikke opdagede, at vi lånte mere, for så ville renten givetvis stige en hel del og tilliden til dansk økonomi globalt falde. Eller vi kunne bare være ligeglade med det, og låne noget mere til at betale de stigende renter af vores lån.

Vi kunne gøre som den tidligere regering og fortælle danskerne, at det hele nok skulle gå, og at vi ikke behøver at lave ret meget om. At der var råd til flexlån og skattestop og flere offentligt ansatte. Måske ville det være populært.

Men det er min faste overbevisning, at det ville være socialt uansvarligt. Hvis vi underminerer fundamentet for vores velfærdssamfund, går det først og fremmest ud over dem, der har mest brug for det. Jeg vil gerne sikre et lige samfund, med muligheder for alle. Det er bedst for Danmark.

Derfor fører vi den politik, vi tror på. Jeg står ikke op om morgenen for at glæde mig over balance på budgetterne. Jeg står op om morgenen og bruger al min energi på politik, fordi jeg gerne vil forandre samfundet for mine børns skyld. Og jeg bilder mig ind, at jeg også tænker på andres børn. Også fordi det er dem, mine børn skal leve deres liv sammen med, på Nørrebro såvel som i verden omkring dem.

Hvilke vilkår skal de vokse op med? Jeg vil da gerne have, at de får endnu flere muligheder end mig. Men jeg frygter reelt, at de får færre. Særligt hvis vi ikke taler om, hvilket samfund, vi vil have, men kun om, hvad vi gerne vil bruge flere penge til.

Jeg forstår godt, at der er stærke appellerende følelser i at gå efter ”banditter i habitter”. Den finansskat, der er tale om, vil imidlertid også ramme investeringer og dermed arbejdspladser til almindelige mennesker.

Jeg forstår godt, at vi med følelserne gerne vil gå efter ”dovne Robert”. Men vi skal have både det system og de arbejdspladser der gør, at vi får folk i arbejde, fordi det er det værdigste for dem og det bedste for Danmark. Det er alt sammen politiske løsninger, der nås bedst gennem dialog og samarbejde i bredden.

Det, vi deler med hinanden i Danmark, er jo ikke bare budgetter. Vi deler meget mere end penge – altså den skat – vi betaler og bruger til at skabe fælles rammer.

Vi deler fællesskab, samtaler, ideer om det gode samfund og indsatser for at udvikle os sammen. Jeg vil ikke kun have penge af den rige dansker. Jeg vil også have hendes ideer, medborgerskab og medansvar for det sted, hun bor.

Jeg vil ikke kun spare på penge til lærernes forberedelsestid. Jeg vil have, at de

indgår i fællesskaber på deres arbejdsplads, der er med til at løfte hele skolen.

Hvis vi kun taler om og opfatter velfærd som penge, bliver vi fattigere i ånden. Vi har ikke lavet det forbundne Danmark, som vi er stolte af at kalde et velfærdssamfund, for at bytte penge, eller fordi det var nødvendigt. Vi har skabt det sammen på midten af dansk politik, fordi vi troede, det styrkede os. Fordi det var bedre, end det, vi havde før.

I dag er der en risiko for, at vi taler for meget om de penge, vi jo godt nok skal leve af, og som derfor er vigtige, men ikke det livsindhold, vi lever for. I stedet for at tage den politiske samtale om kvalitet og fællesskab. Hvad er det moderne medborgerskab, og hvilke ting skal man kunne i et forbundet samfund?

Hvis vi skal have gode ideer i Danmark, lave nye løsninger på gamle problemer og leve uden ødelæggende konflikter, så skal vi bruge tiden på at udvikle det forbundne Danmark.

Vælgerne har forstået det længe før politikerne, tror jeg. De ved godt, at den nordiske model kun overlever ved at udvikle sig. Vi bevarer kun velfærden ved at forandre den. Vi skal se på, hvad vi selv kan gøre, ikke kun, hvad naboen kan gøre. Vi har ikke nået det bedste velfærdssamfund endnu.

Demokratiet kunne lykkes i 1849 og sidenhen, fordi nogle opgav noget, og

andre fik noget, uden at det førte til blodige konflikter.

Der var i mange år efter 1849 en ofte konfliktfyldt kamp om udvidelsen af demokratiet. Men vi fik stemmeret for alle – på en måde, der styrkede tilliden på tværs af klasse, by og land, køn eller alder. Vi havde konflikter, men vi fik en stadigt voksende tro på, at vi kunne løse dem.

Det var også svært undervejs. Vi er blevet testet af kriser og krige, men vi har været i stand til at lave et samfund, hvor vi er relativt rige, frie og lige.

I Radikale Venstre tror vi på fremtiden. Vi tror på den enkelte. På at vi har et ansvar både over for os selv og for vores samfund. Derfor er det vigtigt, at vi har kunnet gennemføre langsigtede velfærdsreformer og skabt bedre vilkår for virksomhedernes konkurrenceevne og den private jobskabelse. Ikke for reformernes skyld, men for samfundet og for menneskers skyld.

Vi lytter, før vi beslutter. Og vi giver en hjælpende hånd, når det er nødvendigt. Derfor har vi aftalt en blødere indfasning af dagpengereformen, som skaber tryghed for 30.000 danskere.

Vi samarbejder. Med dem der vil. For indhold er vigtigere end partifarve. Derfor har vi endegyldigt brudt med blokpolitikken og lavet forlig med alle partier i folketinget.

Den åbne debat, retten til uenighed og muligheden for at blive hørt er nogle af grundpillerne i vores demokrati. De rettigheder og muligheder fejrer vi i dag. Derfor elsker jeg Grundlovsdag.

Tags

Grundlovstale, Radikale Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sofie-carsten-nielsens-grundlovstale>